

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A Timis-Torontal-i törvényes bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Akiket nem értettek meg

Katona József Bánk bánja a könyves polcon porosodott esztendőkön keresztül, amíg aztán rájöttek, hogy zseniális alkotás. Az ember tragédiája sem dicsőíthető nagyobb sikerrel. Ma minden kultúrnyelvre le van fordítva s ünnepi előadásokkor lángelmék és koronás királyok nézik végig nagy gyönyörűséggel. Madách Imre, a nagy mű létrehozója, ha ma feltámadna, nem ismerne önmagára. Műve világsikert ért el, de már neki nem volt része benne. Neki csak a tépelődésből jutott ki s az önmarcangolásból. A híres Bolyai korának legnagyobb számtantudósa, de mert kora nem értette meg, szinte a meghasonlás utvesztőjébe vezetett. Élete végén mondotta: Csak most döböntem rá, elfecsegtem az egész életemet. Pedig neve nem fog soha feledésbe menni. Nem volt része az ünneplésben, vagy elismerésben érdeme szerint. Schubert az ideálművészt világban élt. Halhatatlan művelnek légtörő boldogította. Napl gondokkal küzdött. Egyik gyönyörű művét egy mészárszékből találták meg. A mészáros húst esomagolt bele. A kiló számra eladott papírok közé keveredett...

Ha az irodalomtörténet, vagy a művészettörténet forgatja az ember, hány ilyen meg nem értett lángelmével találkozunk! Ez azonban nemcsak itt, hanem az élet minden vonalán megtalálható. Aki hanggal, könyökkel jobban bírja, az rendszeren avagyoknak kijáró tisztelet, ücsöséget és megbecsülést magának foglalja le. Az utókornak kell aztán kiválasztani az értékeket és halhatatlanokat az ilyen parvenüktől. Ezek a jellem-gnómkok semmit sem kockáztatnak. Ha tervük nem sikerül, csak oda juttat vissza, amely hely őket megilletné. Ha pedig elgondolásuk sikerül, akkor görcsösen ragaszkodnak a meg nem értett hatalomhoz. Hogy új gondolat kiáramlásához egyáltalán nem értenek, s hogy mások s hozzájuk hasonló törpék vagy pedig középszerűek utánzását tartják a legdicsőbb feladatnak, az megint mellékes. Bizsen csak azokat tudják megérteni. Nem tudják a lényegét a járuléktól elválasztani. S mert a lényeg igen mélyen van, hát nem is avval törődnek, hanem a melékes dologgal, a járulékkal. S a következmény az lesz, hogy a fűdővízzel kiöntik a gyermeket is. A lényeg, a benső nem irányadó, hanem eszupán a külsőség. S emiatt aztán a választékos lelkek mennyit szenvednek! Az életben számtalanszor megismétlődik a magyar nóta: én ültettem a rózsafát s más szedi a virágát. Olyanok az emberek, mint az aranyásók. Az egyik aranyásó elzúlik és éhenhal, mert csakánya arany helyett csak sárgöröngyöket üt szét, amiből bővíben van a sárteker. Kemény köveket üt szét, amiből bővíben van a hegyek pillérei között, de nemcsak ott, hanem a nyugtalan könyökű, októzó milliók mellében is, csak hogy ott a követ szívnek hívják. A másik aranyásó lecsap csakányával a görgetegbe és sárgát szikrázik a hitvány acél: aranya ütött. Holnap már patricius, holnap már hárados...

Az igaz ember kiáll a népek elé. Belemarkol a lelkebe és elidőltja az igazságot. Pedig ez boldonság, mert az igazságnak két eredeti bűne van. Először is mindig fájt; ezért senki nem szereti. Másodszor meg mindig akkor bizonyul igazságnak, amikor már elfelejtették. Javíthatatlanul késlekedő, nincs pontos órája. A becsületes, igaz szó erjed és mikorra tiszta borra szűrődik, az issza meg, aki nem érdemelt ilyen nektár-italt. A vége az, hogy az igaz szót pokolra kergetik és helyébe áll a másik, aki ért az igazsághoz. Ezt vállalja emeli a nép. Az ígért gyorsan, mint a lóbitó méreg, már pedig az embereknek májra kell. Hisz senki sem törődik a holnapi fejfájással, ha a holnaputáni véggel.

A hasonzóruék szívesen összefognak s a kimagasló valóságukat vagy szellemet lehetetlenül feszítik. A bot a parat s a lángészt egyformán üt. Az ilyen törpék, egy-egy szót, vagy bárnyuk felintete nem bírja a nagy szavaktívákat. Áldozatot emlegetnek ugyan, de csak szavak hogy terülj asztalkám. Minden meglegyen s ha már perszöltötték behemot bendőjük, szívesen gyakorolják a ügyndást. Ha a világ raffinált örömei nntatják, akkor meg sen becsnt mondarak azoknak is. S aztán tömött lemezzel, epikureusi eszméket pergetnek.

Hitler mondja Harcom című könyvében: Vajjon bizonyos-e a vezér államféltenságát, hogy nem sikerül a belevétebbé tiszta véletlennek segítségével egybe-újított csúrlét egy ideának megnyerni? Vajjon volt-e

már egyáltalán olyan eszme, amelyet ez a tömeg megértett volna, mielőtt a siker a kérdéses eszme nagyságát bizonyította? Vajjon nem minden igazi nagy tett ebben a világban a lángész titkkozása a tömeg tynaságával szemben? Vagy talán azt hiszik, hogy a világnak minden alkotása a többség agyában és nem egyesek fejében fogamzott meg? Maga Krisztus, amikor megalapítja világ-azóló egyházát, báránykált Szent Péter vezetésére üzza. Szó sincsen arról, hogy a juhok vezessék a pásztort. Aztán jól is nézne ki az a pásztor, akit a számmal az élen a juhcsorda kezdene vezetni. Akik vezetésre születtek

vagy lángelméjük révén iránymutatók, azok inkább vállalják a száműzést, a börtönt, a szegénységet, az ellelést, de elveikből nem engednek. Emberileg tekintve Krisztus a keresztet elkerülhette volna, ha megalkuszik a farizeusok felfogásával, a szaduceusok liberális szellemével. Ha tanításában nem tiszta erkölcsöt, hanem a könyvelmü életmódot hirdeti. Egyszóval ha megalkuszik. A törvényes papi tanács és testület ítéli el őt. Hogy azután történelem, bírálóiról és vádlóiról hogy emlékszik meg, az őztudomásu minden keresztény ember előtt.

P. Gábor Anasztáz (Baia de Cris).

Japán-kínai béke készül

Londonban nagy izgalmat keltett Hongkong eleste, valamint az a tény hogy a csungkingi kormány előrehaladott béketárgyalásokat folytat Tokióval

Hongkong angol koronagyarmat megszállása befejeződött. A japán haditengerészet, légiő és a szárazföldi csapatok offenzívája következtében az angolszász imperializmus e felelmetes távolkeleti bástyája összeomlott. Japán hadisikere Hongkong eloglálásával annál is jelentősebb, mert angolszász katonai körökben Szingapur mellett Hongkongot tekintették a legjobban megerősített és legintotesabb távolkeleti támaszpontnak. Szingapur szintén szorongatott helyzetben van, a szingapuri rádió nap-nap után intéz felhívást a londoni és washingtoni kormányhoz, segítséget kér a környező brit-amerikai támaszpontokról, ez azonban merő vágyálom marad, mert még Ausztrália is arra hivatkozik, hogy saját biztonságáról kell gondoskodnia, nem küldhet segítséget.

Berlinben egyébként tegnap megállapították, hogy Japán ragyogó távolkeleti hadisikerei egyes régóta húzódo problémák megoldásának nyitnak utat. A Rador-iroda berlini jelentése alapján ismerteti azt a londoni közlést, melynek értelmében Japán és Kína között előrehaladott állapotban vannak már a béketárgyalások s a japán-kínai ellenségeskedések beszüntetése befejezett tényé válhat. Ezzel kapcsolatosan angol parlamenti körök Eden külügyminiszter csungkingi látogatásának szükségességére utalnak. Ezennek az lenne a feladata, hogy lebeszélje Csangka iseket béketerveiről és nyelbeisse az angol-amerikai-kínai együttműködést Japán ellen, Londonban nem titkolják, mily behozhatatlan hátrányt jelentene a csendesóceáni angol-amerikai érdekeltségekre a japán-kínai béke megvalósulása.

A csendesóceáni háboru legújabb fejleményéről a Rador-iroda jelentései alapján az alábbiakban tájékoztatjuk olvasóinkat:

Csangka sek csapatai lekéstek a hongkongi csatáról

Tokióból jelenti a Stefani-iroda: A japán császári főhadiszállás közölte, hogy Hongkong szigetét teljesen birtokukba vették a japánok. (Rador).

ESŐ UTÁN KÖPÖNYEG

Kantonból jelenti a Stefani-iroda: A csungkingi kínai kormány hirmagyarzója — mint Csungkingből

közik, — rádióbeszédében kijelentette, hogy a hongkongi angol erők nem tudtak ellenállani a kínai csapatok megérkezéséig. A segítségül siető kínai csapatok már utban voltak Hongkong felé és megtámadták volna a japánokat, ha az angolok továbbra is ellenállottak volna. (Rador).

Hongkong e' vesztése rendkívül kényes helyzet elé állítja Angliát

Szaigonból jelenti a Stefani-iroda: Hughues volt ausztráliai miniszterelnök a malajai hadihelyzettel foglalkozva kijelentette, hogy a brit hadvezetőség járatlanságának és a hiányos felkészülésnek tudható be a Malajji-félszigeten előállott hadihelyzet.

Hongkong elfoglalása mely benyomást keltett Ausztráliában, a nagy lapok kiemelik azt a tényt, hogy a helyzet rendkívül súlyos az angolok számára.

A „Sidney Telegraph” azt írja, hogy Hongkong elvesztése súlyos veresége Angliának és rendkívül kényes probléma elé állította a brit birodalmat. (Rador).

ROOSEVELT ÉS CHURCHILL
A DÉLAMERIKAI ÁLLAMOK KÉPVISELŐIT FOGADTA

Rio de Janeiróból jelenti a Német Távirati Iroda: Washingtonból kapott értesülések szerint Roosevel

és Churchill a latinamerikai államok képviselőit fogadva utalt azokra az erőfeszítésekre, melyeket az Egyesült Államok és Anglia ebben a háboruban kifejtenek és rámutattak arra, hogy a washingtoni konferencián mily haditervet eszeltek ki eme erőki-fejtések tekintetében. (Rador).

KÉT AMERIKAI TORPEDÓROMBOLÓ MEGRONGÁLÁSA

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az amerikai hajóhadat újabb érzékeny veszteség érte. A Reuter-ügynökség washingtoni jelentése beszámol az amerikai haditengerészeti minisztérium közleményéről, melynek értelmében ellenséges bombák súlyosan megrongáltak két amerikai torpedórombolót. (Rador).

Szumatra szigetén japán ejtőernyősök támadják a holland indai állásokat

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter-ügynökség katonai hirmagyarzója többek között azt írja, hogy

a japánok partszállása Szumatra-szigetén, valamint támadásuk a medani repülőter ellen, Japán keletázsiai fölényének és kezdeményezésének bizonyítékai.

Neivánvaló, hogy a japánok tengeri és léri erejük fölényét kihasználva, különböző védelmi állásokat szereznek meg, hogy azután minden irányban kiter-

jeszkedjenek — írja a brit hirmagyarzó. — A hatalmas japán előretörés a legkomolyabban fenyegető Hollandiáért.

A brit hirszolgálat újabb értesülése szerint Szumatra-szigetén, Medan közelében heves harcok folynak a japán ejtőernyősök és a holland indai csapatok között.

Japán repülőgépek Celebesz-szigetén több várost bombáztak s az ellenséges csapatokat gépfegyvertűzzel árasztották el. (Rador).

A testőrezred karácsonyi ünnepe

Bucurestiből jelenti a Rador: A gárda lovasezred kaszárnyájában vasárnap folyt le a szokásos karácsonyi ünnepség. Az ünnepség megkezdése előtt érkezett meg Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes. Kisérletben volt Palangeanu tábornok és Niculescu Euger őrnagy.

Elefterescu Mircea ezredes, Antonescu Ion tábornagy-államvezető szárnysegéde, a gárda lovasezred parancsnoka üdvözölte a helyettes miniszterelnököket.

A Carabus-társulat művészi programja után Elefterescu ezredes Antonescu miniszterelnökhelyettesétől kezdve a tisztelen keresztül a legkisebb ezredgyermekig minden jelenlevőnek ajándékot osztott ki. A résztvevők a legénységi ebédlőbe vonultak, ahol a helyettes miniszterelnök kitüntette a katonákat és ajándékokat adott.

Beszédében rámutatott arra, hogy a hadsereg ebben az esztendőben visszaadta a nemzetnek egykori büszkeségét.

— Hadseregünk, — mondotta, — I. Mihai király hadserege, az Antonescu tábornagy által vezetett hadsereg a most kezdődő évben ugyanolyan dicsőséggel vonja be történelmünket, mint a most befejeződő esztendőben katonái áldozatával és harcával tette. Azzal az Istenbe vetett hittel, amellyel a nemzet jo-

gaért áldoztunk, kiáltom: Éljen a király, éljen a hadsereg, éljen Antonescu tábornagy.

A tisztikaszinóban Antonescu miniszterelnökhelyettes beszédében megemlékezett arról a dicső szerepről, amelyet a román hadsereg a nemzet védelmére és felemelése érdekében teljesített. Beszélte a keresztényi és ősi tradíciókról, amelyeket a hadsereg mindenkor megőrzött és tisztelt.

— A nemzet nemcsak egy nagy tömegnek a sors felé való haladása, a nemzet a lelkiismeretek nagy örvénylése, az azonos harcért, hitért dobogó szívek nagy összefogása, amely egyformán vesz részt a fájdalomokban és örömeiben — mondotta a miniszterelnökhelyettes.

— Azzal a büszkeséggel, hogy néhány keresztényi és román perccel megoszthattam önökkel, kívánom, hogy az új esztendőben jogainkért és a nemzet jövőjének történelmi beteljesüléseért a hadsereget tisztelhesük. Éljen a király, éljen Antonescu tábornagy, éljen a román hadsereg.

A miniszterelnökhelyettes ezután Őfelsége I. Mihai király és ezrede egészségére ültette poharát. Szavait a jelenlévők lelkes éljenzéssel fogadták. A helyettes miniszterelnök átnyújtotta a „Serviciul credincios” kitüntetés jelvényeit Tanase színművésznek. Az ünnepség délután négy órakor fejeződött be.

A Romániában tartózkodó idegen alattvalók helyzetének felülvizsgálása

A rendőrzérgazgatóság és munkaügyi minisztérium közli, hogy január másodikán kezdődik az országban tartózkodó idegen alattvalók helyzetének felülvizsgálása. Jelentkezni tartoznak mindezek a foglalkozással bíró, vagy foglalkozás nélküli idegen alattvalók, akiknek tartózkodási engedélye december 31-ikével jár le. Jelenlévőnek kell azoknak az idegen alattvalóknak is, akik piros személyazonossági igazolvánnyal, valamint az orosz és őrmény menekülteknek, akik Nansen-személyazonossági igazolvánnyal rendelkeznek. Kivételt csak a legyűvelt menekültek képeznek és azok az idegen alattvalók, akiknek tartózkodási engedélye nem jár le december 31-ikén.

MUNKAADÓK

Azok az idegen alattvalók, akik mint munkaadók gyakorolják foglalkozásukat, személyesen írt kérvényükben csatolják a foglalkozásukra vonatkozó szakmai könyveiket, a tartózkodási engedélyt, személyazonossági igazolványt, az adónyugtát és a kereskedelmi és iparkamara által kiadott bizonyítványt,

amelyből kiderül, hogy cégük be van jegyezve, ezenkívül a vállalatba befektetett tőke összegét igazoló okmányt, amelyet szintén a kereskedelmi és iparkamara ad ki. A pénzügyigazgatóság által erre az évre kiadott bizonyítványt és a szociálterületben álló személyzet kimutatását, amelyben fel kell tüntetni foglalkozási águkat és állampolgárságukat.

ALKALMAZOTTAK

Azok az idegen alattvalók, akik fizetett alkalmazottak, kérvényüket a munkaadóval készíteték és a következő iratokat mellékelik: Foglalkozásuk gyakorlására vonatkozó könyveiket, tartózkodási engedélyt, személyazonossági igazolványt, adónyugtát és a pénzügyigazgatóság elismervényét, hogy befizették az 1977. évi havi munkaadó adójukat.

Azok a fizetett alkalmazottak, akiknek havi fizetése nem haladja meg az ötezer leit, évi kétezer leit fizetnek. 5001—10.000 lei közötti havi fizetés után havi fizetésük 50 százaléka, 10.001—15.000 leies havi fizetés után 60 százaléka, 15.001—20.000 leies havi fizetés után 70 százaléka, 20.001—30.000 leies havi fizetés után 80 százaléka, 30.001—40.000 leies havi fizetés után 90 százaléka, 40.001—60.000 leies havi fizetés után 100 százaléka és 60.001 leitől nagyobb fizetés után a havi fizetés 120 százaléka.

fizeték évenként

Amennyiben megállapítják, hogy a munkaadó megállapított összegnél kevesebbet fizetett, az illeték kétszeresét köteles befizetni. Az illeték befizetésére vonatkozó nyilatvánnyal együtt az utolsó hónap fizetési listájának másolatát is be kell terjeszteni, amelyet a munkaadó ir alá.

JELLENLEG MUNKANÉLKÜLEK

A jelenleg munkanélküli idegen alattvalók személyesen készítik el kérvényüket és foglalkozásuk

gyakorlására vonatkozó könyveiket, a tartózkodási engedélyt, személyazonossági igazolványt, a Nansen-bizonyítványt, különlegességekre vonatkozó iratokat és az adónyugtát mellékelik. Azok, akik valamilyen foglalkozást gyakorolnak, de nincsen erre vonatkozó könyveik, a feltüntetett iratok mellett még igazolni fogják, mióta tartózkodnak Romániában és esetleg a román nővel kötött házasságát igazoló okmányt és gyermekei születési bizonyítványait, vagy pedig a román hadseregben teljesített tényleges katonai szolgálatot igazoló okmányt.

Az összes többi idegen alattvaló, vagyis akiknek nincsen foglalkozásuk, a felsorolt iratokon kívül, még azt is igazolja, hogy a megjelölt helyeken szükséges mennyiségű anyagi eszközökkel rendelkeznek. A határán át feljuttatott és a munkanélkülinek vagy betelepítetteknek a tartózkodási engedélyt is mellékelniük kell.

A kérvényben fel kell tüntetniük lakóhelyüket, foglalkozásukat és azt az okot, amely miatt Romániában akarnak maradni. Azok az idegen alattvalók, akikre a 4072. számú rendelettel módosított törvény vonatkozik, valamint azok, akiket a román állampolgárok jegyzékébe való utólagos összeírásról visszautasítottak, kötelesek benyújtani az említett iratokon kívül még az 1871. számú rendelettel módosított törvényben előírt illetékek befizetését igazoló nyilatványt is.

Felülvizsgálás céljából az összes idegen alattvalót kötelesek benyújtani a munkaügyi és iparkamara által kiadott tartózkodási engedélyt és a tartózkodási engedélyt is mellékelniük.

Az iparosok és munkások a mesterkönyvet és ipar-engedélyt, valamint a foglalkozás gyakorlására vonatkozó könyveiket. A mérnökök, almérnökök és művezetők igazolni tartoznak, hogy az illetékes kollektív felvette őket tagjai közé. A mérnöki munkák végrehajtására vállalkozó a miniszteri engedélyt is kötelesek bemutatni. A román állampolgárságu vagy etnikai román származású nővel házasságot kötött idegen alattvalók igazolni kötelesek ezt hatósági iratokkal és azt is, hogy a házasság nem lett felbontva és nem élnek különválassal. Amennyiben román származású feleségük meghalt, akkor gyermekeik születési anyakönyvi kivonatát kötelesek bemutatni és igazolniuk kell, hogy a gyermekekről gondoskodnak. Az etnikai román származású idegen alattvalók születési okmányát és keresztlevelet is csatolják a kérvényhez. A kik résztvettek a román hadseregben a világháborúban, ezt a hadsereg parancsnokság által kiállított okmánnyal igazolják. Azok, akik 1919 óta tartózkodnak Romániában, ezt a rendőrhatalóságok vagy a szolgabirokságok által kiállított okmánnyal igazolják.

A kérvényt és az iratokat legkésőbb január 20-ig kell benyújtani, valamint a munkaügyi és iparkamara által kiadott tartózkodási engedélyt is mellékelniük.

Az iratok benyújtása alkalmával elismervényt kapnak, amely február 15-ig érvényes és ez egyben a tartózkodási engedélyt is helyettesíti, amíg a felülvizsgált okmányokat visszakapják. Azokat a kérvényeket, amelyeknek iratai hiányosak, visszatartják, ezenkívül ív esetben a vonatkozó törvények szigorát alkalmazják.

Távlatok

Száz év után elbukott az angol koronagyarmat

Eppen száz esztendeje annak, hogy az angolok elfoglalták és birtokba vették Hongkong szigetét. Hongkong 1842-ben a hankongi szerződés értelmében koronagyarmat lett és az angolok keletázsiai flottájuk központjává tették ezt az ugy politikailag, mint stratégiaiag rendkívül nagyfontosságú területet. A sziget éln az angol kormányzó állott, hattagu végrehajtó és tizenegytagú törvényhozói tanáccsal, majd ugyanott nyílt meg a Kaulun—Kanton, első keletázsiai brit vasút. A koronagyarmat Victoria nevéű fővárosa csakhamar virágzó fejlődésnek indult és a távolkeleti kereskedelemnek egyik legfontosabb gócpontja lett. Azonban ugy a bevitel, mint a kivitel orozslánrésze Angliára esett, amely óriási tömegekben hajózta be ott az opiumot, cukrot, sót, olajat, pamutot, agyagárukat, mindenkifelett pedig Távolkelet legsóvárgottabb kincseit, az elefántcsontot, bételt, kínai teát és a legfinomabb selymet.

Igy Hongkong a hajóforgalom központja lett. Tizenkilenc hajótársulat irányított oda állandóan járatokat és egy régebbi statisztika tanúságai szerint már harminc esztendővel ezelőtt is több mint félmillió hajó fordult meg a hongkongi kikötőben, évcenként harminc-negyven millió dollár értékű árut forgalmazva. Ime, ez a százesztendő aranykorszak most egyetlen csapásra letűnt. Egy heti kemény harc után a japánok a sziget átadására készítették az angolokat és ami rájuk nézve még lesújtóbb, ennek az átadásnak minden feltétel nélkül kellett megtörténnie. A brit világbirodalom koronájáról letört tehát az egyik gyémánt, elvesztette legfontosabb távolkeleti koronagyarmatát. Száz esztendei angol birtoklás után a japánok kezére került ez a végtelenül fontos politikai kereskedelmi, stratégiai támaszpont, de még további vezérterhes kifejlések mutatkoznak máris a harcétér többi részében is.

A japán hadviselés egyidejűleg és általánosan támadó jellegű az egész harctéren, vizen és szárazon egyaránt. Guam és Wake szigetét már elfoglalták a japánok, Luzon szigetén, Északborneóban partraszállások történtek, véres harcok színhelye a Maláji-sziget. A japán flotta eredményei nagyszerűek. De nem kevésbé mutatkozik meg teljes erejében a légi erők hatékonysága is. Mindeniütt, ahol a japán repülőgépek harcra bocsátkoztak, csakhamar megszerették a légi fölényt és megsemmisítő csapásokat mértek az angol és amerikai birtokokra, vagy támaszpontokra. Így megkétszereznek látszik az angol-amerikai tengerészeti vezérkarnak ama elhatározása, hogy a küzdelmek sulypontját a Csendes-óceán délnyugati részére rögzítse. Az volt ugyanis a cél, hogy az amerikai flotta és az angol flotta ott egyesüljenek, akkor azonban az angol hajóvezetések még nem bontakoztak ki megdöbbentő nagyságukban.

A japán támadó szellemű hadviselés már eddig is két hatalmas eredményt ért el. Középvizei viszonylagos biztonságban vannak, így az ellenség nem tudja nyersanyagutánpótlását megakadályozni. De általánosságban is teljesen csődöt mondott a gazdasági zárlat, mert Japán élelmiszer ellátása három esztendőre biztosítva van, a háború folytatásához nyersanyagokkal pedig szintén több év tartamára rendelkezik. A második eredménye az offenzív japán hadviselésnek, hogy az amerikaiaknak a történelem után terjedelmes biztonsági szolgálatot kell szervezni. Több eirkálóra és egyéb egységekre van szükség, mint ahogy azt előirányozták, tehát az Atlanti-óceánról kell számos hajót elvonni. Ez pedig erre a harctérré vonatkozólag viszont annyit jelent, hogy az ott működő hadihatalom megfeszített erővel kell működtetnie, meg kell kettőzni tevékenységüket, hold a német birodalommal való hadállapot következtében a ben már nehezebb a feladatuk, mint azt az általán helyzetük mutatja.

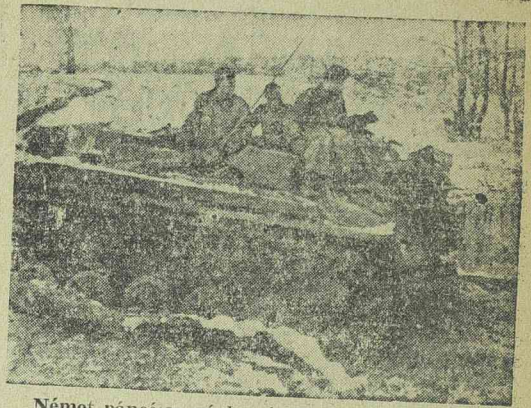
Ugyancsak ki kell terjeszteni most már a fogsott égvédelmet a Csendes-óceán egész területére mert az eddigi fejlemények is megmutatták, hogy Japán támadás hatóereje egyre nagyobb és széles távlatokat vesz birtokba. Ez tehát a helyzet, amelykor már egy hónap sem múlt el, hogy eldőlték a Távolkeleten a fegyverek. Erre tehát az amerikaiak és az angolok gondja, akik egészen más módon képzelték el ezt a háborút. Alig múlt el néhány hét és Japán máris azon az uton van, hogy válkénválsa legmesszebb céljait. Az angol-amerikai távolkeleti gazdasági épitmény megfogott és összeeső lóra fenyegeti azt a politikát, amelynek egyik legfőbb célképe volt az egy évszázados büszke uralom után bukott koronagyarmat — Hongkong.

A német csapatok szánokat használnak a keleti fronton

Szovjet katonák megadásuk jeléül a hóba szúrták fegyvereiket

Német páncélos gépkocsi előnyomulás közben

Eredményes német-olasz ellentámadások Északafrikában

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A keleti fronton változatlan hevességgel folynak a védelmi harcok. Szentpétervárnál a német nehéztüzérség öt találatot ért el egy szovjet csatabajon.

A keresi uton a megismételt légi támadások alkalmával egy csapatzállító hajót elsüllyesztettek, hat másik csapatzállítót és több más hajót megrongáltak.

Északafrikában az ellenség Agedibia körzetében próbál a német-olasz állások ellen előretörni. Eredményes ellentámadással ötvennyolc brit páncélost, valamint számos páncélos felderítő kocsit és motorizált járművet megsemmisítettek. Kirenaikában ellenséges repülőtereket és csapatösszevonásokat bombáztak.

Tobruktól északra a tengeren német harci repülőgépek több találatot értek el az egyik brit torpedórombolón és egy hajókaravánban haladó kereskedelmi hajón.

Egy német tengeralattjáró Marsa Matruh magasságában egy katonai hajókaraván ellen intézett

Meghiúsított brit partraszállási kísérletek Norvégia néhány távoli pontján

A német véderő főparancsnokságának a vezéri főhadiszállásról kiadott vasárnapi harctéri jelentése beszámolt arról, hogy a keleti front déli szakaszán sikerült az ellenséget, amely egyes helyeken behatolt a német állásokba, lendületes ellentámadásokkal visszavetni.

A német, olasz és szlovák csapatok, valamint a dán, német, finn, flamand, holland és norvég önkéntesekből álló Wiking SS-hadosztály ismét kiűntették magukat.

A keleti front középső szakaszán az ellenséges támadásokat a német csapatok kemény harcok után megállították. Az északi frontszakaszon ugyancsak visszaverték a gyengébb támadásokat. A légi haderő valamennyi frontszakaszon eredményes támadásokkal támogatta a véderő hadműveleteit. Kercsnél a német légi és zuhanóbombázó repülőgépek elsüllyesztettek három csapatzállító hajót, összesen 2500 tonna ürtartalommal, megrongáltak egy ágyunaszádot és négy másik hajót.

Anglia nyugati partvidékénél német repülőek elsüllyesztettek egy hatezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót.

December 27-én éjszaka brit tengeri erők Norvégia néhány távolabb levő pontjánál

Tüzérségi tevékenység Sollum és Bardia körzetében

Az olasz haderő főparancsnoksága közli, hogy az olasz csapatok meghiúsították Benghazitól délre az ellenséges támadást. Sok hadifoglyot ejtettek, ezenkívül az ellenséget súlyos veszteségeket okoztak. Sollum és Bardia szakaszán tüzérségi tevékenység

volt. Olasz vadászgépek három ellenséges repülőgépet lelőttek. Az angol repülőek Tripolisz ellen támadást intéztek. Néhány polgári személy meghalt. A kár csekély. Ennél a támadásnál az olasz légvédelmi tüzérség egy brit repülőgépet lelőtt.

Német, olasz, szlovák csapatok újabb hadisikerei

Berlinből jelenti a Rador: Olasz és szlovák alakulatok december 26-án a német csapatokkal vállaltva harcokba a keleti front déli szakaszán visszaverték a bolsevisták támadásait. A német, olasz és szlovák csapatok egyes helyeken sikerrel koronázott ellentámadásokba mentek át és megsemmisítették a támadásban résztvevő alakulatokat.

A német és olasz csapatok, melyeket harcikocsik támogatottak,

több ponton áttörték az ellenséges vonalakat és az ellenség tartalékos alakulatai közepéig nyomultak előre.

E harcok folyamán a bolsevisták ismét súlyos séégeket szenvedtek.

támadást. Két brit szállítóhajót, összesen mintegy 9000 tonna ürtartalommal, elsüllyesztett és torpedótalálattal egy másik hajót megrongált.

Málta szigetén a német harci repülőek nappali és éjszakai támadások során brit repülőtereket és kikötőberendezéseket bombáztak jó eredménnyel.

Brit bombázó repülőgépek december 29-re virradó éjszaka Németország nyugati részében és az északi partvidéken levő helységek ellen intéztek támadást. A polgári lakosság különösen Emdenben, halottakat és sebesülteket veszített. A támadó gépek közül kilencet lelőttek. Egy másik brit repülőgép, amely nappal kísérelte meg, hogy a megszállott vidék fölé hatoljon, lezuhant.

Az utóbbi napok védelmi harcaiban Mügge főhadnagy, egy gyalogsági zászlóalj parancsnoka tüntette ki magát különösen. Zászlóaljának gyenge erővel saját elhatározásából visszavetette a betört és számszerű fölényben levő ellenséget, elfoglalt egy helységet, amelyet az ellenség tartott megszállva és azt további erős támadásokkal szemben is tartotta. Hitler vezér a vaskereszt lovagkeresztjével tüntette ki Mügge főhadnagyot.

partraszállást kíséreltek meg. Rövid de heves ellentámadásokkal a véderő és a hadifengőrcsapatok teljesítő egységei ezt a kísérletet visszaverték.

Német harci repülőek üldözöbe vették az egyik menekülő brit hajórajt és egy torpedórombolót elsüllyesztettek, egy másik rombolót és egy cirkálót pedig megrongáltak. A légi harcokban tíz brit vadászgépet lelőttek. Brit bombázók megtámadták a „Föhn” nevű német torpedónaszádot, amely egy brit repülőgépet lelőtt, majd a tuleróval szembeni hősi harc után elvesztett. A britek orvtámadást hajtottak végre parti hajózást végző norvég hajók ellen és többet elsüllyesztettek.

Északafrikában a német és olasz csapatok állásai ellen intézett brit támadások meghiúsultak.

A német légi erők egységei Kirenaikában brit repülőterek, járműszlopok és sátorháborok ellen intéztek támadást jó eredménnyel.

A Málta-szigeten levő repülőterek és kikötőberendezések ellen intézett támadások során három brit repülőgépet lelőttek. Brit bombázók támadást intéztek Nyugatnémetország helységei ellen. A polgári lakosság halottakat és sebesülteket veszített. Tíz támadó brit gépet lelőttek.

Eden brit külügyminiszter moszkvai megbeszélései

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat közölte, hogy Eden angol külügyminiszter moszkvai megbeszélésein résztvevett az ankarai és teheráni angol nagykövet is.

A londoni rádió kiemelte a két diplomatának a középkeleti helyzetről és az ottani események kedvező fejlődéséről alkotott véleményét, amely kétségtelenül szerepet játszott a tárgyalások során.

Az angol rádió befejezésül megállapította, hogy a moszkvai tárgyalások előkészítése még a Csendes-óceáni háború kitérőse előtt kezdődött, maga Eden pedig éppen utban volt Londonból Moszkvába.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Az angol rádió közlése szerint Eden moszkvai megbeszélésein résztvevett Majszky londoni szovjet és Sir Strafford Cripps moszkvai angol nagykövet, valamint Sir Alexander Cadogan külügyi államtitkár és Eye tábornok, brit birodalmi vezérkari főnök (Rador).

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Következő műsor:

December 31-én, szerdán este fél 10 órai kezdettel, a Szilveszter és az újév legnagyobb filmszennációja, a szezon legkacagatóbb és legmulatságosabb vígjátéka,

MARIA ANDERGAST
WOLF ALSBACH-RETTY
OLLY HOLZ MANN
HILDE HILDEBRAND
RALPH ARTHUR ROBERTS
GRETHE WEISER

Éjjel jön a szerencse

A fél 10, valamint a fél 12 óras előadások nagy tombola, számtalan nagybértékű tárgy közül kísérelésre a n. é. közönség között.

Ma, az utóbbi évek legsikerültebb filmoperettje:

A hold asszonya

(Frau Luna)

Műsoron kívül a legújabb UFA háborús híradó
Előadások 3. 5. 7.15 és 9.30 órákor

Hírek

SZÉKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3,
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 3. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.—
lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre
1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Földönkívülről vásárlásnál hétköznap 26 fillér,
vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

TUDJÁ-E ON?

... hogy Kolumbusz nem volt babonás ember?
Amerika felfedezője 1492 augusztus 3-án, pénteken
indult neki a vakmerő utnak és október 12-én,
ugyancsak pénteken szállt Amerikában partra.

... hogy a krokodilkönyvek a mesék világába
tartoznak? A krokodil nem tud írni.

... hogy a világ legrövidebb nevű városának
neve mindössze egy U betűből áll. A széphanzású
nevet viselő város Koreában van.

... hogy a világ legrégebb kenyere a berlini
egyiptomi múzeumban őrzik? A kenyér korát, me-
lyet egy fáraó feleségének sírkamrájában találtak,
4500 évre becsülik.

... a legújabb mérések szerint a Golf-áram a
Mexikói-öbölből a norvégiai partokig kerekén 2 év
alatt teszi meg az utat. A Golf-áram mozgásban lévő
vízmenyisége másodpercenként 24 millió köbméter,
vagyis huszonegyezer annyi, mint a világ valamennyi
folyójáé együttvéve.

... hogy a régi rómaiak élesítő helyett köles-
kóvászot használtak? A kóvászot úgy állították elő,
hogy a kölestésztát egy éven át sörben erjesztették.

... hogy a maláriaterjesztő szúnyogok legvesze-
delmesebb ellensége a gambusia, egy kicsiny észak-
amerikai hal, mely óriási tömegekben pusztítja a
szúnyogok lárváit? Olaszország, a rovinei malária-
kutató-intézet jelentése szerint, 1926 óta 200.000
gambusiát tett ki egyes vidékek maláriával fertőzött
vizein. A gambusiák olvan tökéletes munkát végez-
tek, hogy a vírvizsgálatok tanúsága szerint a malá-
riahordozók száma 1927-ben 35 százalékról már 3
százlétra csökkent.

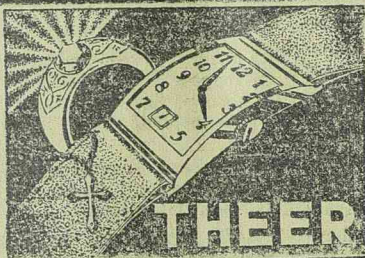
... hogy a megrövesedett maradványok tanu-
sága szerint a csontvázas gyümölcsök Európában
először Mexikóban és Dél-Amerikában, majd a kréta-
és harmadkorban is elváltak terjedve? Az egyetlen
harmadkori ember-maradvány Magyarországról került
előre.

— **POLGÁROK, IGYE-
KÖTELESSÉGEITEKET** az
egyen a katonák a harcra
visszatérési kölcsönt!

— **Uj szubprefektus** a
Belügyminiszeri rendelttel
Torontaimegye szubprefekt
szubprefektus a közeli nap

— **XII. Pius pápa** a pa-
jelentik, hogy XII. Pius páp
Motu proprio böcsötött k
mók és főiskolák kongre
alapján elrendeli a Papi I
felállítását. Ennek a célja,
eszközök, de különösen a n
ben meglévő ilyen művek r
ama kívánságát, hogy a p
örizzék és támogassák. P
igazi méltóságának és s
szélesebb körökben való megismertetése, illetve
a nagyközönség meggyőzése ezirányban. Ez az intéz-
mény a pápa kívánságára a fentemlített kongregáció
keretében külön pápai művet alkot, amely tagjai közé
felvetheti mindazokat a műveket és eseményeket, akik
ért kérik. Az intézmény lelki kedvezményei (bucuk)
kiterjeszthetők az összes tagokra. Az új intézmény
időszűrését Rómában külön kihangsúlyozták, mert
az utóbbi időkben sokhelyt megcsapant az ifjúság
érdeklődése a pápi műve iránt. A pápa új kezdemé-
nyezése a mutatkozó hiányok pótlására és a közö-
nyesség-hullámnak megakadályozására irányul.

— **Hatóság bolgár minisztertanács.** Szófiából je-
lenti a Havas-OFI ügynökség: A szombati bolgár mi-
nisztertanács délután öt órától éjféli egy óráig tar-
tott. Az ülés befektetéssel kezdett. Bölgemérv szerint a
minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott. (Ra-
dor).

— **Tódt dr. nemet miniszter** Budapesten és Szó-
fiában. Szófiából jelenti a Havas-OFI ügynökség:
Tódt dr. nemet birodalmi közlekedésügyi minisztert,
aki jelenleg a magyar fővárosban tartózkodik Szófiá-
ba várják. A német miniszter délkelet-európai kör-
utján az Északkeurópát Isztambulól összekötő autót
építésének munkálatait tanulmányozza.

— **Nyugdíjas ügyvédek** illetményeik emelése.
Bucurestől jelenti: Az ügyvédek központi bizto-
sító intézete felhatalmazást kapott, hogy a nyugdí-
jas ügyvédeknek jelenleg fizetett illetmények bruttó
összegéhez negyven százalékos drágasági pótlékot
utaljon ki.

— **Adományok.** M. J. 250 lelt adományozott a
népközösségi téli segélyezésre. A Déli Hírlapnál. A ti-
misoarai dr. Kakuk napközi gyermekotthon javára
F. A ezeröttszáz lelt, Unterreiner V. kettőszáz lelt, D.
A. száz lelt, „Két sógor” gyermekruhákat és játé-
szereket, Karácsonyi Antal (Jimbolia) pedig párna-
tollat adományozott. A Magyar Nőegylet legszegé-
nyebb segélyt-igénylője javára. Szent Antal nevében,
a Déli Hírlapnál ötszáz lelt folvt be. Ugyancsak lapunk
utján, Szent Antal nevében, ötszáz lelt juttatott egy
adományozó a fratellai napközi gyermekotthonnak.
Ez utóbbi jóté-
ny célú intézmény javára ezenfelül
X. Y. ezer lelt, Karácsonyi Antal (Jimbolia) pedig
egy üveg gyümölcsöszt adományozott.

OK MEGTENNİ
ránt, mint aó-
ák: Jegyezzetek

atal nagybó-
Manasiet Timi-
szervezték. Marcu
szí át hivatalít.
okért. Rómából
Nobis” kezdettel
en a szemináriu-
előterjesztése
Pápai Művének
ívekben minden
egyházmegyé-
síteni az egyház
tást, elősegítsék,
nyábbá a papság
rűségének minél

N. Bérczy Jóna

(Arad, Str Horia 2 sz.) tánciskolájában
Szilveszter estét tart az ifjuság ré-
szére este 8-tól 2 óráig

— **Betiltotta a feketengeri hajózást a török kor-
mány.** Isztambulból jelenti a Havas-OFI ügynökség:
Ugy tudják, hogy a török kormány ismét betiltja a
Fekete-tengeren való hajózást a háromszáz tonnánál
kisebb hajók részére. Az intézkedés annak tulajdon-
osainak, hogy Törökország és Nyugat-Trácia között a
vasuti forgalom helyreállt.

— **Uj műsorigazgató a magyar rádió szta.** Bu-
dapestről jelenti: A magyar rádió igazgatósága új
műsorigazgatónak kinevezte dr. Ágotai Gézát, a
Magyar Filmiroda elnökét.

— **Dr. Bodea Eugen** fül-, gége-, orrspecialista
újbol rendel. Timisoara I., Bulevardul Regele Ferdi-
rand 1 B. (Löffler-palota). Telefon 17-43. Rendel
12-1 és 3-6 között.

— **Irán két rossz közül a kevésbbé rosszat vá-
lasztotta.** Isztambulból jelenti a Stefani-iroda: Az irá-
ni miniszterelnök az egyik török újságnak adott nyil-
latkozata során arra a kérdésre, vajon az iráni kor-
mányt kényszerítették-e az Angliával való szövetség-
re, azt válaszolta, hogy két rossz közül a kevésbbé
rosszat választotta.

— **Világiak teológiája.** Francia és olasz mintára,
dr. Eröss Alfréd és dr. Faragó Ferenc teológiai taná-
rok vezetése alatt érdekes előadássorozat indult meg
Kolozsvárt. Az előadások egy esztendői terjedelemben
felölelik a hittudományok minden ágának alapvető
kérdéseit: bölcseleti, dogmatikai, biblikus, erkölcs-
tani, jogi, lelkipásztori, vallástörténeti és egyház-
művészeti vonatkozásban. A szabadegyetemi előadá-
sok célja: a hitközöny ellensúlyozása s ugyanakkor
a lényegbevágó vallási kérdések megismertetése a
nagyközönséggel. Mint hírlik, az előadássorozatot a
jövő évben kibővítik s a hittudomány több más kér-
déséről is szakelőadásokat tartanak. A világiak teoló-
giája a nagyközönség körében élénk érdeklődést
keltett.

— **Kilencvenhat antenna** — és mégis csak egy
antenna. A rövidhullámok lehetővé teszik, hogy
aránylag egyszerű eszközökkel antennarendszert
építsünk, amely a leadás energiáját meghatározott
irányba sugározza. Az összes rögzített vonalra be-
állított rövidhullámú adók irányított antennarendszert
használnak. A Telefunken több vízszintes dipólusok-
ból álló, egymás mellett és fölött elhelyezett huzal-
lokból összetett szabadon álló tornyokhoz erősített
irányító antennarendszert dolgozott ki. A dipólusok-
kat különleges függőleges tápvezetékek látják el.
Ez a rendszer a dipólusok száma szerint egy a vi-
szintes, mint függőleges siktot többé vagy kevésbbé
erős sugárba egyesíti. Minthogy az ilyen dipólusok-
ból álló térség előre és hátra egyenlő erővel sugároz,
a tulajdonképpeni antennadrótok mögött negyedhul-
lámhossz távolságban még egy teljesen azonos refle-
ktorrendszer van. Helyes hangolással a hátsó
irányba való sugárzás gyengül, míg ellenkező irány-
ban erősödik. A hátsó irányba való kisugárzás gyen-
gítése, illetve elnyomása azért fontos, mert bizo-
nyos légköri viszonyok mellett megkerüli a földgö-
böt és ismét a leadóállomáshoz érkezik, ami a gyors-
távírásnál zavart okozhat. A felvevő állomást
ugyanazzal az antennarendszerrel szerelik fel. A kü-
lönleges előny abban áll, hogy az irányon kívül fekvő
légköri zavarokat kiküszöböli.

— **Földrengés** Lisszabonban. Lisszabonból je-
lenti a Német Távirati Iroda: A portugál fővárosban va-
sárnap földrengést észleltek, amelynek középpontja
Lisszabontól az Atlanti-óceánban mintegy kétszáz-
nyoleven kilométerre lehetett. Lisszabonban a föld-
rengés nem okozott kárt.

URANIA sláger filmszínház Arad Telefon 12-32

Szerdán premier!

Előadások 3, 5, 7 15, 9 15. **Kavagás, jó vedv, zene, Szedán premier!**
ének és tánc. A legmulatságosabb bécsi nagy operett.

Szerdán premier!

Közreműködnek: DORA KOMAR, a Wiener Staatsoper szopránja, Wily Forst felfedezettje — PAUL KEMP, a legjobb bécsi komikus — JOH. HEES-
TERS, a megleghangu tenorista — FRITZ KAMPE RS és FITA BENKHOFF, valamint a bécsi „Theater an der Wien” egész balletkara

Mindent csak teérted

című sláger-operettben

Zenét szerzette FRIEDL SCHRÖDER

Figyelem!

Szerda este 11 órakor

Figyelem!

ingyenes ajándék-sorsolás

Több mint 200
nyereménytárgy

Pompás szilveszteri műsor

Jegyelőjegyzés a tolongás elkerülése végett!

Ma kedden szünet

A Regina Maria nevű torpedóromboló elsüllyesztett egy szovjet tengeralattjárót

Bucurestiből jelent a Rador: Hivatalosan közlik, hogy a Regina Maria nevű torpedóromboló december hónapban a Fekete-tengeren elsüllyesztett egy szovjet tengeralattjárót. Ez a második szovjet

tengeralattjáró, amelyet a román királyi haditengerészeti egységei december hónapban elsüllyesztettek. Az első szovjet tengeralattjárót a Regele Ferdinand nevű torpedóromboló süllyesztette el.

— A TÉLI SEGÉLY támogatása: keresztény febaráti kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— Karácsonyi ünnepség az aradi Vásárhelyi Janka napközi otthonban. Az aradi Szociális Misszió és az aradi magyar népközösség által fentartott Sagunautcai „Vásárhelyi Janka Napközi Otthonban” hangulatos ünnepség keretében ünnepelték meg a karácsonyt. Az Otthonban lakó árva gyermekek Gátfalvi Henrik mérnöknek, az otthon agilis felügyelőjének színpadra alkalmazott alkalmi darabját adták elő, amelyben bemutatták az otthon működését. A jól sikerült ünnepségen megjelent özvegy báró Andrányi Károlyné, az aradi Szociális Misszió elnöknője és Kiszoman Gedeon minorita, az otthon lelki irányítója, valamint a Szociális Misszió több tagja és az Otthon idős, elagott nő lakói is. A műsor után az otthon felöltött és gyermek lakóit ruhaneműkkel és édességekkel ajándékozták meg.

— Az aradi nyugdíjasok egyesületének választmányi ülése. Az aradi köz- és magánalkalmazottak nyugdíjgyűlési bizottsága (Mocioni-utca 12) értesíti tagjait, hogy ma, kedden délután három órákor választmányi ülést tart, amelyre a tagokat meghívja. Egyben felhívja tagjai figyelmét, hogy az életbenléti bizonyítványok és szabadjegyek beszerzése véget a szükséges kérvényeket az egyesület kedden délután és pénteken délután állítja ki. A tagoknak magukkal kell vinniük a nyugdíjkönyvet, a tagsági könyveiket, a személyazonossági igazolványt és a carnetet is.

— Uj „Ave Maria”. A katolikus egyházi zeneirodalom a karácsonyi ünnepekre kiváló új értékkel gazdagodott: megjelent Záray Ödön, a kitűnően képzett, tehetséges fiatal aradi zeneszerző Ave Mariája. Karácsony első napján került bemutatásra a stílusos harmóniákban gazdag mű az aradi minorita templomban. A megkapó dallamot Hamburger Ottóné kiváló hangja juttatta általános tetszés mellett méltó kifejezésre, míg a tökéletes orgonakiséret P. Mezey Tibor minorita hittanár nagy érdeme volt. E mélyen átértézt mű, mely hamarosan el fog terjedni az aradi zenekedvelő közönség körében, izléses kivitelben énekhangra, zongorakísérettel a „Vasárnap” nyomdában és a Heredias könyvkereskedésben (Bratiannutca) már kapható.

— Adomány Aradon, N. N. az aradi Magyar Népközösség jótékony alapjára a Déli Hírlap útján ezer leit adományozott. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk. Özvegy Wittauschek Lajosné ravatalára szánt koszorúmegváltás címén a gyermekebeápolási akcióra Nyáry István 250 leit, Pataky József és neje 250 leit adományozott.

— Légirádó Helsinkiben. Helsinkiből jelenti a Stefani-iroda: Vasárnap délelőtt a finn fővárosban rövid tartamu légirádó volt (Rador).

— Karácsonyi segélyakció Oraviban. A Romániai Magyar Népközösség oravitai tagozata az idén is gyakorolta szokásos jótékony akcióját és a karácsonyi ünnepek előtt pénzbeli és természetbeni segéllyel látott el tizenhét oravitát és környékbeli magyar családokat, összesen negyvenhét személy nyomorán enyhíteni. A tagozat köszönetet mond mindazoknak, akik adakozásukkal biztosították a karácsonyi segélyakció sikerét.

— A sanleoni református egyház karácsonyi gyermekdélutánja. A sanleoni református egyház a szegény gyermekek felruházására karácsony második napján gyermekdeladást rendezett. Kuhn Zoltán lelkész bevezető beszéde után Szegedi Lajos, Kender Juliska, Seress Károly, Bimbó László, Gyarak Rozika, Jenei Mariska, S. Hegelits Eta, Domokos Imre és László János a „Mindentudó könyv” című gyermekszindarabot adták elő. A „Karácsonyi történet” című jelenetben Budai Juliska és Ötvös Eta szerepeltek, míg a bethlehemi játékokban Bimbó Mihály, Komlósi Lajos, Nagy Lajos, Zabán Imre és Szűcs Ferenc vettek részt. Kender János, Czeglédi Bálint, Naggyörgy János és Kuhn Zoltán vonósnégyese Meggyesi Manciika karácsonyi énekeit kísérték. Betétként sok iskolás gyermek szavalt ünnepi verseket. A jól sikerült ünnepély záróbeszédét Kuhn Zoltán lelkész mondta.

Ünnepélyes ezüstmise a radnai kegyhelyen

A radnai kegyhelyen karácsony másodnapján ünnepélyes keretek között ülte meg P. Genszky Jukundián radnai ferencendi vikárius, volt gvardián, huszonöt éves papi jubileumát. Az ezüstmise alkalmával Hunedoararól megjelent a kegyhelyen P. Fodor Pelbárt dr. ferencendi tartományfőnök is. A jubiléum délelőtt tíz órákor mutatta be ünnepélyes ezüstmiséjét a kegytemplom főoltáránál. Egész segédlete ünnepélyes körmenetben kísérték a főportálán át a templomba. Az ünnepélyes jubileumi misén P. Fodor rendfőnök vitte a manuduktori tisztet, evangélium után pedig P. Stöckl Hermenegild mondott ünnepi szentbeszédet. Az asszisztenciában résztvett Kienitz Géza dr. pápai kamarás, aradul-noui piébános és két polgári miniszter is: Fisch János dr. timszari ügyvéd és Velkov János nyugalmazott aradi igazgató-tanító. Mise befejeztével a jubiléum áldását osztotta, majd a sekrestyébe vonult, ahol az egyháztanács, valamint számos más tisztelői üdvözlését fogadta. Iskolásyermekek köszöntő versikéket mondtak és csokrokat nyújtottak át. A rendház refektóriumában rend- és paptársai üdvözlését fogadta, majd ebéd volt, amelynek során P. Fodor rendfőnök megemlékezést fejezte ki a jubiléumnak értékes munkásságáért és kiemelte nagy érdemeit. P. Genszky Jukundián nemcsak mint lelkipásztor, hanem mint a teológia és a rendi noviciátus tanára, az ifjúság vezetője is áldásos tevékenységet fejtett ki. Köszöntötte őt P. Máthé Benvenut radnai házfőnök is mint teológiai tanulókat, egyébként a rendház minden többi tagjának az ünnepelt tanára volt. Kiemelte P. Genszky Jukundiának a kegyhely körül szerzett érdemeit, amikor a házfőnöki tisztet vitte. Martz Mihály tanár, a radnai zárda apostoli szindikusa egészségi okokból akadályozva lévén az ünnepségen való részvételén, táviratilag köszöntötte az ünnepelt és személyes képviselővel Fisch János dr. timszari ügyvédet bízta meg, aki szintén üdvözlő beszédet mondott. A jubiléumt ezenkívül sokféleképpen köszöntötték. Márton Aron erdőügyi rücsök, akinek régi meghitt barátság szálai fűzik, fényképpel tisztelte meg. A jubiléum ünnepség során egyébként új ünnepélyes mozzanat is merült fel, amennyiben a rendfőnök Velkov János nyugalmazott aradi tanítónak átadta a rendház konfráteri kincsesládáját.

— A Szentferenc-rend kitüntető elismerése Konopi Kálmán dr. földbirtokosnak. Konopi Konopy Kálmán dr. földbirtokost, a radnai ferencendház lelki vezetése alatt álló odvosi templom kegyurát a radnai kegyhely és rendház jótévedőjét, kiváló szolgálatai elismerésül P. Fodor Pelbárt dr. szentferencendi tartományfőnök a radnai zárda konfráterévé nevezte ki. Az erről szóló oklevelet a rendfőnök, aki Radnáról jövet a radnai házfőnökkel és kíséretével megjelent Odvoson, személyesen nyújtotta át Konopy dr.-nak, akinek egyúttal meleg köszönettel adózott sok jótévedményéért. Az új konfráter meghatottan köszönte meg a kitüntetést.

— Adventi templomi ünnepély Sibiában. Sibiu városok jelenti: A sibiui külvárosi plébánia-templomban áhítatos templomi ünnepélyt rendeztek az Advent befejezése alkalmából. Az ünnepélyt a „Te kints le reánk” kezdetű karének nyitotta meg, amelyet követően Demeter Ella az „Advent” című verset szavalta. Z. Öszy Margit Chiffa Ella orgonakísérettel az „Ave Maria”-t énekelte. Ugyancsak Chiffa Ella kísérték orgonán Dusi Mimmi esellőjátékát aki az „Ave verum”-ot adta elő. Az „Epedve várták” kezdetű karének után Z. Öszy Erika az „En Jézust várom” című verset szavalta. Blázs András plébános, terézvárházi igazgató meglepő szavakkal esztelte az embernek a Megváltó utáni vágyát és a Messiasban megnyugvást találó lélek szomját. A műsor utolsó előtti számaként Griffel Eduard koncertmester hegedült. Az ünnepély karékekkel zárult.

— Halálhíradás. Mayerhofer Lajos nyugalmazott tisztartó kilencven éves korában Aradon elhunyt. Temetése kedden, december 30-án, délután 3 órákor lesz a felsőtemető halottasházából.

— Karácsonyi bazár Sibiában. A sibiui Magyar Polgári kör székházában az idén is jótékony karácsonyi bazárt rendeztek. A fúradhatatlan Kendeffy Mária grófnő, mint a multban, Hateg vidékén háziilag készített páratlan remekket hozta ezúttal is a bazárra, amely minden tekintetben kiválóan sikerült.

— Munkatáborba utalták, mert nem tartotta be az örlési szabályt. Megirtuk, hogy az aradi törvényesek mellett működő szabatáztársaság Frisch Józsefné cutidai malomtulajdonosnő két hónapi munka, táborba való utalásra ítélte. Az ítélet indokolása szerint erre azért került sor, mert az örlési szabályt nem tartotta be.

EDEN KINAI UTJA

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Tokio Nisi Nisi” című japán csunckingi lan értesítése szerint Edén angol külügyminiszter Csangkajsek székhelyére érkezik, az angol-amerikai-csunckinei front megerősítése céljából tartandó megbeszélések lebonyolítására. (Rador).

Ügyeletes gyógyszerárak

Kedden, december 30-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei tér), Orzesu (Regina Maria ut és Alexandi utca sarok), Keszenbaum (a gyermek-kórházzal szemben).

Kedden a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Hiv a haza (német film). Forum: A hold aszsonya (német film). Uránia: szünet.

Sibiában január elsejéig a mozik műsora a következő: Rio: Aisa éneke, Corso: A fekete husrok, Apolló: A boldogság félszke.

CORSO (ARAD) Előadások 5, 7:15 és 9:15-kor
Tel. 23-64

Ma kedden utoljára a szezon leghatásosabb német filmje

HIV A HAZA

Lequjabb híradók

Holnap szerdai kezdettel

hozunk egy különlegesen gyönyörű filmcsemegét, a szezon legékeltebb filmjét, a spanyol filmgyártás remekét

Cigányszerelem

A főszerepben ESTRELLIA CASIRO ROBERTO REY

Előadások: délután 5, 7, 9 és éjjel 11 órákor. — A 9 és 11 óras előadásokon

nagy szilveszteri ajándék-sorso's

Sport

Az újjászervezett svájci tizenegyet a várakozásnak

Spanyolország - Svájc 3:2 (1:1)

A valenciai Metal-Stadionban 30.000 néző előtt, tízennégy év után most ismét spanyol földön találkozott a két csapat.

A svájci válogatott a magyaroktól elszenvedett vereség tanulságai alapján erre a mérkőzésre újjászervezett csapattal állt ki, amely ugyan a régi csapat vázán épült fel.

Az „új” svájci tizenegyet teljes mértékben megfelelt a várakozásnak, annak ellenére, hogy a gyors spanyol csapat vereséget mért rájuk.

A spanyolok főleg a második félidő nagy fölényükkel kiérdemelték a győzelmet, bár a saját iramuktól kiulladva az utolsó negyedórán a svájciaknak kellett a kezdeményezést átengedniük, amit azok, ha az egyenlítésre nem is, de a javításra kihasználtak.

A küzdelem spanyol rohamokkal indult, amelyek már a 4. percben megvolt az eredménye Campos vénei, aki megszerezte a vezetést (1:0). A svájciak-

nál a belső hármás gyenge volt, a szélekről indulnak csupán a támadások, az első 24. percben meg-
hozzák az egyenlítést, Webbernek vágja át a labdát, ez Kappenbergerhez kerül, aki

olyan pompás gólt rug, hogy a spanyol közönség is önfelédten tapsol neki (1:1).

A játék ezen első felében a spanyolok egy ízben a félfát is eltalálják.

Szünet után félórás nagy spanyol ostrom következik, amelyben a spanyol középcsatár, Mundo két ízben is tankszerűen keresztültör a svájci védelmen, amely nem tudja azt a göllővésekben megakadályozni (3:1). Ezután az utolsó negyedóra a svájciaké, akik Eby révén négy perccel a befejezés előtt javítanak (3:2).

A svájci csapat Ballabio—Mindelli—Lehmann védelmi hármasa, az ismét nagy formában védő Ballabioval az élen nagy munkát végzett. A magyarok ellen nem szerepelt Andreoli középfedezet nagy erősitést jelentett a vörös keresztűs legénység számára.

Bajnok Bologna az utolsó helyre került az olasz bajnokságban

Az olasz labdarugóbajnokság vasárnapi 10. fordulójának feltűnő eseménye az, hogy a tavalyi bajnok Bologna az Ambrosianától vereséget szenvedve az első helyre került. A másik feltűnő, hogy az Ambrosiana kivételével valamennyi élesoportbeli csapat pontot, sőt pontokat adott le a hátrább állóknak. Az eredmények a következők:

Modena: Modena—Fiorentina 1:1 (1:1).

Napoli: Napoli—Livorno 2:1 (1:0).

Bologna: Ambrosiana—Bologna 1:0 (1:0).

Torino: Juventus—Lazio 2:0 (1:0).

Genova: Genova—Liguria 1:1 (0:1).

Roma: Roma—Torino 0:0.

Milano: Milano—Triestina 2:2 (1:1).

Bergamo: Atalanta—Venezia 1:0 (1:0).

A bajnoki táblázaton ismét a Triestina váltotta fel a Venezia-t az első helyen. A sorrend a következő: 1. Triestina 13 pont, 2. Venezia 13, 3. Roma 13, 4. Ambrosiana 12, 5. Liguria 12, 6. Atalanta 11, 7. Fiorentina 11, 8. Juventus 11, 9. Torino 11, 10. Lazio 10, 11. Genova 10, 12. Livorno 8, 13. Milano 7, 14. Napoli 7, 15. Modena 6, 16. Bologna 5 pont.

S-felszerelések

A. M. Müley

Sport-Optik-Foto

Timisoara I., Str. Solderer 11
Főút: IV., bulev. Berthe ot 10 Telefon 10-19

A Gradjanski visszavágott a Ferencvárosnak

GRADJANSKI—FERENCVAROS 4:2 (2:2)

Múlt héten Budapesten a Ferencváros győzött 3:1 arányban, a zágrábi visszavágón a Gradjanski győzött ugyancsak két gólkülönbséggel. A zágrábi mérkőzésen ugyancsak 8000 néző előtt, Beranek bécsi játékvezető közreműködésével játszott a két csapat. Az erős szél nagyon zavarta a szép és jó játékok kialakítását, amelynek a keményre fagyott talaj sem kedvezett.

Az 5. percben szép támadás után Wölfl szerezte meg a vezetést (1:0). Változatos játék után a 11. percben Fustös a kifutó Glaser mellett egyenlített (1:1). A 20. percben Antolkovits bombagóllal ismét vezetést szerzett csapatának (2:1). A Fradi fedeztető pompás labdákkal töltte a csatárokat, de csak a 42. percben sikerült gólt elérniük, amikor Gyetvai elfutva jól sikerült lövéssel egyenlített (2:2).

Szünet után Gyetvai helyett, aki a góljánál erős rugást kapott, Finta játszott. Így megbomlott a csatarend és nagy formában lévő Jazbinsek által támogatott horvát csapat csatársora további két góllal biztosította a győzelmet. A 14. percben Lesnik, majd a 33. percben Antolkovits rúgták ezeket a gólokat.

Család- és népegyeket
Szilveszterkor

osthon fényképez

FOTO STUDIO

ENGEL ÉNDRE

fényképészeti műteime

Timisoara I., Piața Libertății 4 szám
Telefon: 34-30

A pihenés nélkül kiálló magyar tornászok 45 század ponttal vereséget szenvedtek Milánóban

Harmónhat óras utazás után a magyar csapat a verseny napjának hajnalán érkezett Milánóba és már délután, szinte minden kiadósabb pihenés nélkül versenyeztek. A magyar tornászok ennek ellenére is jól megállták a helyüket, mert csupán 45 század ponttal szenvedtek vereséget. A versenyre a semleges svájci pontozók nem jelentek meg és ezért két-két magyar és olasz pontozóbíró értékelte a versenyzők teljesítményeit.

A csapatversenyt Olaszország nyerte 276.95 ponttal Magyarország 276.50 pontjával szemben.

Az egyéni összetett versenyben Tóth Lajos és Armelloni egyforma 47-es pontszámmal holtversenyben végeztek, 2. Perigo 46.50 ponttal. A sorrendben következő Sánta és Fioravanti között ugyancsak holtverseny volt 46.40 ponttal.

A gyűrűn Magyarország győzött 56.50 ponttal. Egyénileg: 1. Baranyai, 2. Pataki, 3. Börtsök.

A műszabadyakorlatban 1. Magyarország 56.50 ponttal. Egyénileg: 1. Pataki, 2. Tóth, 3. Sánta.

A korlátán 1. Olaszország 55.65 ponttal. Egyénileg: 1. Armelloni, 2. Pataki, 3. Tóth és Perigo.

A nyújtón 1. Olaszország 55.50 ponttal. Egyénileg: 1. Fioravanti, 2. Armelloni, 3. Nemere.

A verseny után a magyar csapat még két olasz városban szerepel bemutatkozó versenyeken.

EGYÉB KÜLFÖLDI SPORTEREDMÉNYEK

Drezda: Rapid (Bécs)—Dresdner SC 5:4 (1:1) a visszavágót január 4-én Bécsben játsszák.

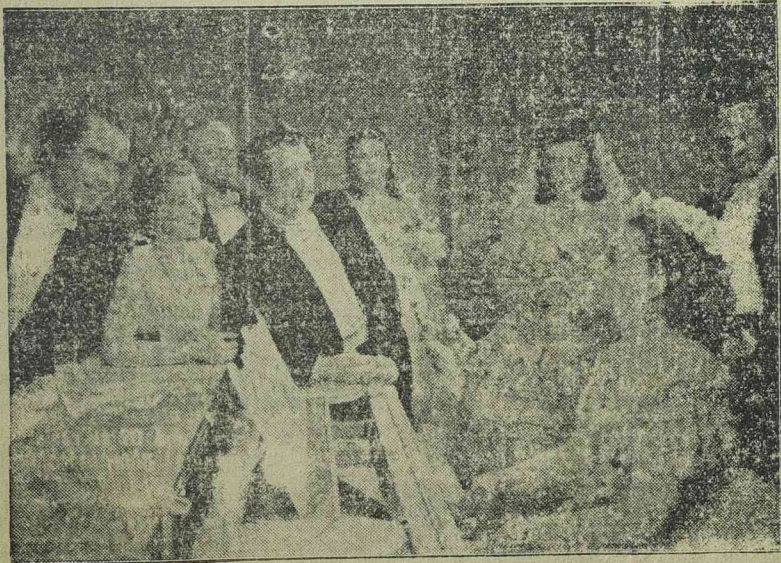
Svájc: Young Boys—T. Aso 2:1, barátságos.
HC Arova—Rot-Weiss Basel 5:2, jégkorong bajnoki.

KEDD, DECEMBER 30

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Zenekari hangverseny. 19 Előadás. 19.15 Beethoven-sonáták. 19.40 Ének. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemezek. 20.45 Előadás. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek. 22.20 Hanglemezek. 23 A Traviata opera első felvonása. 23.20 Bécsi zene.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.20 Hanglemezek. 11.40 Divattudósítás. 12.10 Katonazene. 12.40 Hírek. 13.30 Szalonzene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Arfolyamhírek. 15.20 Zongora és hegedűjáték. 15.40 Előadás. 15.55 Török Márta zongorázik. 16.15 Előadás a bábszínházból. 16.45 Hírek. 17.15 Előadás. 17.30 A rádiózenekar hangversenye. 18.15 Előadás. 18.40 Cigányzene. 19.00 Hírek. 19.20 A cigányzene folytatása. 19.50 Külügyi negyedóra. 20.05 Zene. 20.55 Előadás. 21.25 Hanglemezek. 21.40 Hírek. 22.10 Szórakoztató zene. 22.30 Közvetítés a Royal Revüszínházból. 23.00 Idegennyelvű hírek. 23.25 Magyar nóták. 24.00 Hírek.

Jelenet a „Diadal útja” című UFA-filmből

